Luxe reizen verbinden Yucatáns erfgoed met lokale gemeenschappen

In het binnenland van het Mexicaanse Yucatán krijgen voormalige sisalhaciënda's een nieuwe bestemming. De historische landgoederen zijn gerestaureerd tot kleinschalige luxehotels, terwijl omliggende Maya-gemeenschappen nieuwe inkomstenbronnen ontwikkelen. Een meerdaags reisconcept moet bezoekers langer in de regio houden en hun bestedingen nadrukkelijker ten goede laten komen aan de lokale bevolking.

Het initiatief komt voort uit een samenwerking tussen reisorganisatie Sapa Pana Travel en hotelorganisatie The Haciendas of Mexico. De reisorganisatie brengt ervaring met maatwerkreizen in Latijns-Amerika mee; de hotelorganisatie kent de dorpen en de sociale projecten rond haar accommodaties. Samen ontwikkelden ze een arrangement waarbij reizigers minstens drie nachten op één plek verblijven, met activiteiten in de omgeving inbegrepen.

"Veel mensen trekken in enkele dagen door Yucatán en slapen overal maar één nacht", zegt Johan van Rijswijck, eigenaar van Sapa Pana Travel. "Daardoor leren ze de mensen en hun cultuur nauwelijks kennen. Wij willen reizigers juist de tijd geven om een plek echt te beleven. Het verblijf in de haciënda vormt daarvoor de uitvalsbasis."

Die haciënda's waren ooit centra van de sisalproductie, waarin arbeiders weinig vrijheid hadden. Na het verdwijnen van die industrie verloren veel dorpen hun economische basis. De gerestaureerde landgoederen bieden nu werkgelegenheid en fungeren als toegang tot projecten die bewoners zelf opzetten, met steun van een aan de hotels verbonden stichting.

Herman Reeling van The Haciendas of Mexico: "Onze hotels moeten meer zijn dan een overnachtingsadres. We bieden gasten de mogelijkheid om de dorpen te bezoeken en kennis te maken met de mensen die er wonen. De stichting helpt bewoners bij het ontwikkelen van eigen activiteiten en bij het berekenen van een eerlijke prijs. Als die projecten inkomsten opleveren, kunnen ze zelfstandig blijven bestaan."

Lokaal netwerk

Bezoekers kunnen bijvoorbeeld koken bij families, ambachtslieden ontmoeten of wandelen tussen gemeenschappen. Een door lokale bewoners ontwikkeld netwerk van circa honderd kilometer wandelpaden verbindt verschillende dorpen. Onderweg komen reizigers langs cenotes, natuurlijke waterbassins die kenmerkend zijn voor Yucatán. Ook deelname aan het bereiden van traditionele Mayagerechten behoort tot de mogelijkheden. Zo komen bezoekers ook buiten de gebruikelijke toeristische routes terecht. Zulke ervaringen zijn bewust kleinschalig georganiseerd. Volgens Van Rijswijck voorkomt dit dat bewoners slechts decor worden voor toeristen. "Bij grote groepsbezoeken blijft de opbrengst voor de gemeenschap soms beperkt. Hier worden mensen betaald voor hun tijd en kennis. Dat schept ruimte voor een gelijkwaardige ontmoeting."

De samenwerking moet ook het bereik van de projecten vergroten. Reeling ziet daarin een voorwaarde voor continuïteit: zonder gasten ontbreekt de vraag naar lokale activiteiten. Het reisbureau kan die bezoekers bereiken en helpt de bestaande ervaringen te vertalen naar een samenhangende reis. "Een geslaagd verblijf begint bij een goede ervaring voor de reiziger. Maar we willen tegelijk dat de dorpen er economisch beter van worden. Pas als beide kanten profiteren, kan dit concept verder groeien."

Herman Reeling, The Haciendas of Mexico

Johan van Rijswijck, Sapa Pana Travel

TH The Haciendas

thehaciendas.com - sapapanatravel.nl